

ჯილუ კრიშნამურტი
JIDDU KRISHNAMURTI

სწრაფი სვლილებების აუცილებლობა
THE URGENCY OF CHANGE

თარგმანი ინგლისური ენიდან ეკუთვნის გია ბერაძეს

გამომცემლობა „აქტი“
თბილისი – 2021

მთარგმნელი: გია ბერაძე
გამომცემელი: გიზო ცაცუა

გამომცემლობა „აქტი“, 2021 წელი
ვებ-გვერდი: AKTI.GE

© გამომცემლობა „აქტი“

ISBN 978-9941-8-3217-8

სარჩევი

ჯილუ კრიშნამურტი სწრაფი სვლილეზების აუსილელობა

თავი I	
გაცნობიერება	7
თავი II	
არსებობს თუ არა ღმერთი?	16
თავი III	
შიში	21
თავი IV	
როგორ ვიცხოვროთ ამ სამყაროში	29
თავი V	
ურთიერთობა	41
თავი VI	
კონფლიქტი	50
თავი VII	
რელიგიური ცხოვრება	55
თავი VIII	
დაინახო მთელი	61
თავი IX	
მორალი	66
თავი X	
თვითმკვლელობა	69
თავი XI	
დისციპლინა	81

თავი XII	
რაც არის	86
თავი XIII	
მადიებელი	90
თავი XIV	
ორგანიზაცია	94
თავი XV	
სიყვარული და სექსი	98
თავი XVI	
აღქმა	103
თავი XVII	
ტანჯვა	109
თავი XVIII	
გული და გონება	113
თავი XIX	
სილამაზე და ხელოვანი	117
თავი XX	
დამოკიდებულება	123
თავი XXI	
რწმენა	129
თავი XXII	
სიზმრები	135
თავი XXIII	
ტრადიციები	142
თავი XXIV	
განპირობებულობა	147
თავი XXV	
ბედნიერება	156
თავი XXVI	
სწავლა	162
თავი XXVII	
თვითგამოხატვა	168

თავი XXVIII	
ენება	171
თავი XXIX	
წესრიგი	175
თავი XXX	
ინდივიდი და საზოგადოება	179
თავი XXXI	
მედიტაცია და ენერჯია	182
თავი XXXII	
აზრის დასასრული	190
თავი XXXIII	
ახალი ადამიანი	194
გამომცემლობა „აქტი“-ს მიერ გამოცემული წიგნები	199

თავი I

ბასნობიერება

შემკითხველი: მე მინდა ვიცოდე რას გულისხმობთ თქვენ ვაცნობიერებაში, რადგან ხშირად ამბობთ, რომ სწორედ ვაცნობიერებაა თქვენი მოძღვრების ნამდვილი შინაარსი. ვცდილობდი ამ საკითხს ჩავწვდომოდი, როცა თქვენს საუბრებს ვუსმენდი და თქვენს წიგნებს ვკითხულობდი, მაგრამ დიდი არაფერი გამომივიდა. ვიცი, რომ ეს რაღაც პრაქტიკა არ არის და ისიც მესმის რატომ უარყოფთ ასე დაჟინებით ყველანაირ პრაქტიკას, წვრთნას, სისტემას, დისციპლინას თუ რუტინას. მე ვხვდები, რომ ეს ძალიან მნიშვნელოვანია. სხვანაირად ხომ ვაცნობიერება მექანიკური ხდება და მისი დასრულებისას გონება ჩლუნგდება და შტერდება. თუ ეს შესაძლებელია მინდა თქვენთან ერთად, ბოლომდე გამოვიკვლიო საკითხი, თუ რას ნიშნავს ვაცნობიერება. თქვენ ამ სიტყვაში თითქოს ერთგვარ დამატებით, უფრო ღრმა აზრს დებთ. და მაინც, მე მგონია, რომ ჩვენ გამუდმებით ვაცნობიერებთ იმას, რაც ხდება. როცა გაბრაზებული ვარ, მე ვიცი, რომ გაბრაზებული ვარ. როცა სევდიანი ვარ, ისიც ვიცი და როცა ბედნიერი ვარ, ისიც.

კრიშნამურტი: საინტერესოა, მართლა ვაცნობიერებთ კი ჩვენ სიბრაზეს, სევდას, ბედნიერებას? თუ ასეთ მდგომარეობას ვაცნობიერებთ მხოლოდ მაშინ, როცა მან უკვე ჩაიარა? მოდით ამ საკითხის განსჯა ისე დავინყოთ, თითქოს მის შესახებ საერთოდ არაფერი არ ვიცით – სულ თავიდან. არ ვაკეთოთ განცხადებები მტკიცების სახით, დოგმატური თუ შეფარული. უბრალოდ, გამოვიკვლიოთ ეს საკითხი. თუ მასში მართლა ღრმად შევალწევთ, ჩვენ თვალწინ გადაგვეშლება რაღაც უჩვეულო მდგომარეობა, რომელსაც ჩვენი გონება

ალბათ არასდროს შეხებია, განზომილება, რომელსაც ზედაპირული გაცნობიერება არ შეხებია. დავიწყოთ ზედაპირული მოვლენით და გავარჩიოთ ის ბოლომდე.

ჩვენ ვხედავთ თვალებით, ჩვენ აღვიქვამთ გრძნობის ორგანოებით ჩვენს გარშემო მყოფ საგნებს, ყვავილის ფერს, ყვავილის ზემოთ მოჭიკჭიკე ჩიტს, ამ კალიფორნიული მზის შუქს, უამრავი სახის ბგერას, სხვადასხვა ხარისხის და სხვადასხვა სიფაქიზის, სიღრმის თუ სიმაღლის. ხის ჩრდილს და თვითონ ხეს. ზუსტად ასევე, ჩვენ ვგრძნობთ საკუთარ სხეულებს, რომლებიც წარმოადგენენ ინსტრუმენტებს ამ მრავალფეროვანი, ზედაპირული გრძნობითი აღქმებისა. აღქმები ზედაპირულ დონეზე რომ რჩებოდეს, საერთოდ არავითარი არეულ-დარეულობა არ იქნებოდა. ეს ყვავილი, იასამფერა,¹ ვარდი, აქ არიან. ყველაფერი ისეა, როგორც არის. არ არის არავითარი უპირატესობის მინიჭება, არავითარი შედარება, არავითარი მოწონება ან არმოწონება. არის მხოლოდ ჩვენს წინ არსებული რაღაც, ყოველგვარი ფსიქოლოგიური ჩართულობის გარეშე. სავსებით ნათელია თუ არა თქვენთვის ეს ზედაპირული გრძნობითი აღქმა თუ ზედაპირული გაცნობიერება? მისი გაფართოება თვით ვარსკვლავებამდე შეიძლება, ზღვების ფსკერამდე, სამეცნიერო დაკვირვების უკიდურეს საზღვრებამდე თანამედროვე ტექნიკის ყველა ინსტრუმენტის გამოყენებით.

შემკითხველი: დიახ, მე ვფიქრობ, რომ ვხვდები მას.

კრიშნამურტი: ამრიგად, თქვენ ხედავთ, რომ ეს ვარდი, ისევე როგორც მთელი სამყარო და ადამიანები მის შიგნით, და თქვენი ცოლიც, თუკი ცოლი გყავთ, ვარსკვლავები, ზღვა, მთები, მიკრობები, ატომები, ნეიტრონები, ეს ოთახი, კარები – ეს ყველაფერი მართლა არსებობს. ახლა მომდევნო ნაბიჯი:

1. მცენარის სახეობა რომელიც მომდინარეობს მცენარიდან იაჟუჟუნა. **იაჟუჟუნა, სამფეროვანი ია** (ლათ. *Viola tricolor*) – ერთ და ორწლოვანი ბალახოვანი მცენარის სახეობა იისებრთა ოჯახისა. გავრცელებულია ევროპასა და აზიაში. დეკორატიულ მებაღეობაში ფართოდ იყენებენ ისეთ ფორმებსა და ჯიშებს, რომლებსაც სხვადასხვა შეფერილობის ყვავილები აქვთ, აგრეთვე იაჟუჟუნასა და სხვა იების რთულ ჰიბრიდებს. ველურ იაჟუჟუნას მედიცინაში ამოსახველებელ საშუალებად იყენებენ.

ის, რასაც თქვენ გრძნობთ ამ რაღაცებზე, რასაც გრძნობთ მათთან დაკავშირებით, არის თქვენი ფსიქოლოგიური რეაქცია მათზე და ჩვენ მათ აზრებს ან ემოციებს ვუწოდებთ. ასე რომ, ზედაპირული გაცნობიერება ძალიან უბრალო რამ არის: კარი აქაა. მაგრამ კარის აღწერა, არ არის თვითონ კარი და როცა თქვენ ემოციურად ხართ ჩართული აღწერაში, თვითონ კარს ვერ ხედავთ. ასეთი აღწერა შეიძლება იყოს ერთი სიტყვა ან სამეცნიერო ტრაქტატი ან ძლიერი ემოციური რეაქცია, მაგრამ ამათგან არც ერთი არ არის თვითონ კარი. თუ ამას ვერ გავიგებთ, ჩვენ სულ უფრო და უფრო მეტად დავიბნევივით. აღწერა არასდროს არ არის აღწერილი საგანი. თუმცა ჩვენ ახლაც აღვწერთ რაღაცას. – და აუცილებელიც არის აღვწეროთ. – საგანი, რომელსაც ჩვენ აღვწერთ, არ არის ის, რაც აღვწერთ. ამიტომ გთხოვთ მთელი ჩვენი საუბრის განმავლობაში ეს გაითვალისწინოთ. ნურასოდეს ნუ აურევთ სიტყვას იმ საგანში, რომელსაც ის აღწერს. სიტყვა არასდროს არ არის რეალობა, ჩვენ კი ადვილად ავყვებით მას, როცა გადავდივართ გაცნობიერების მომდევნო სტადიაზე, სადაც ის პერსონალური ხდება და ჩვენ სიტყვის წყალობით ემოცია გვეუფლება.

ამრიგად, არსებობს ხის, ჩიტის, კარის ზედაპირული გაცნობიერება და არის რეაქცია მასზე – აზრი, გრძნობა, ემოცია. ახლა, როცა ეს რეაქცია გავაცნობიერებთ, ჩვენ შეგვიძლია, მას გაცნობიერების მეორე სიღრმე ვუწოდოთ. არსებობს ვარდის გაცნობიერება და ვარდზე რეაქციის გაცნობიერება. ნაწილობრივ ამ რეაქციას ვარდზე ჩვენ ვერ ვაცნობიერებთ. სინამდვილეში კი აქ ერთი და იგივე გაცნობიერება ხედავს ვარდს და ხედავს რეაქციას. ეს ერთი მოძრაობაა და შეცდომა იქნებოდა გველაპარაკა გარე და შიდა გაცნობიერებაზე. როცა სახეზეა ხის ვიზუალური გაცნობიერება რაიმე ფსიქოლოგიური ჩართულობის გარეშე, ურთიერთობაში დაყოფა არ არის. მაგრამ, როცა არსებობს ფსიქოლოგიური რეაქცია ხეზე, ასეთი რეაქცია განპირობებული იქნება. ეს მეხსიერების რეაქციაა, დაბადება იმისა, რასაც ჩვენ ვუწოდებთ „მე“-ს და „არა-მე“-ს ურთიერ-

თობის პროცესში. აი, ასე აყენებთ თქვენ თავს სამყაროსთან დამოკიდებულებაში. აი, ასე ქმნით თქვენ ინდივიდს და საზოგადოებას. სამყარო ჩანს არა ისეთი, როგორც არის, არამედ თავის მრავალფეროვან ურთიერთდამოკიდებულებებში „მე“-სთან, რომელიც მეხსიერების საკუთრებაა. მთლიანად ვართ ჩვენ დარწმუნებული, რომ აღვიქვით ეს? ეს დაყოფა არის ცხოვრება და გაფურჩქნა იმ ყველაფრისა, რასაც ჩვენ ფსიქოლოგიურ ყოფას ვუნოდებთ. და სწორედ აქედან ჩნდება ყველა წინააღმდეგობა და დაყოფა. ბოლომდე ხართ დარწმუნებული იმაში, რომ აღიქვით ეს? როცა არსებობს ხის გაცნობიერება, მაშინ შეფასება არ არის. მაგრამ, როცა არის რეაქცია ხეზე, მისი განსჯა, როცა ის მოსწონთ ან არ მოსწონთ, მაშინ, ამ გაცნობიერებაში, ხდება დაყოფა „მე“-დ და „არა-მე“-დ, თანაც „მე“ დასაკვირვებელი საგნისაგან განსხვავდება. ასეთი „მე“ ურთიერთდამოკიდებულებებში წარმოადგენს პასუხს წარსულის, მეხსიერების, ადრინდელი გამოცდილების მხრიდან. და აი, შეიძლება თუ არა არსებობდეს გაცნობიერება, ხის დაკვირვება ყოველგვარი განსჯის გარეშე. შეიძლება თუ არა ასევე პასუხის დაკვირვება, რეაქცია ყოველგვარი დასკვნის გარეშე?

ასეთი გზით ჩვენ აღმოვფხვრით დაყოფის პრინციპს, „მე“-ს და „არა-მე“-ს პრინციპს, როცა ვუყურებთ ხესაც და საკუთარ თავსაც.

დამკვირვებელი: მე ვცდილობ თქვენს აზრთა მდინარებას მივყვე. ვნახოთ სწორად გავიგე თუ არა თქვენი ნათქვამი. არსებობს ხის გაცნობიერება. ეს მე მესმის. არსებობს ფსიქოლოგიური რეაქცია ხეზე და ესეც მესმის. ასეთი ფსიქოლოგიური რეაქცია შედგება წარსულის მოგონებებისგან და წარსული გამოცდილებისაგან. ეს არის მოწონება და არმოწონება. ეს არის დაყოფა „ხე-დ“ და „მე“-დ. მე მგონი ეს ყველაფერი მესმის.

კრიშნამურტი: ეს ისევე ნათელია თქვენთვის, როგორც თვითონ ხე, თუ აქ მხოლოდ აღწერაა ნათელი? გახსოვდეთ, როგორც უკვე ვთქვით, საგნის აღწერა, ეს აღწერა არ არის. რა მიიღეთ თქვენ: თვით საგანი თუ მისი აღწერა?

ბამოსეაელოზა აქტი-ს მიერ ბამოსეაეული ნიბნეხი

1. ფრიდრიხ ნიცშე – ანტიქრისტე
2. ფრიდრიხ ნიცშე – ტრაგედიის დაბადება მუსიკის სულიდან
3. ფრიდრიხ ნიცშე – სიკეთისა და ბოროტების მიღმა
4. კარლ იასპერსი – ნიცშე და ქრისტიანობა
5. კარლ იასპერსი – ფილოსოფიის შესავალი
6. სიორენ კირკეგორი – შიში და თრთოლვა
7. სიორენ კირკეგორი – სატანჯველის სახარება
8. ზიგმუნდ ფროიდი – სამი ნარკვევი სექსუალობის თეორიიდან
9. ზიგმუნდ ფროიდი – მასების ფსიქოლოგია და ეგოს ანალიზი
10. ზიგმუნდ ფროიდი – მოსე და მონოთეიზმი
11. ზიგმუნდ ფროიდი – ეგო და ID
12. ლევ შესტოვი – უსაფუძვლობის აპოთეოზი
13. ლევ შესტოვი – შემოქმედი და დამანგრეველი სამყარო
14. ბერტრან რასელი – ესეები
15. ბერტრან რასელი – ქორწინება და მორალი
16. ედმუნდ ჰუსერლი – ამსტერდამული მოხსენებები
17. მიგელ დე უნამუნო – ქრისტიანობის აგონია
18. ნიკოლაი ბერდიაევი – ყოფიერება, თავისუფლება, ღმერთი
19. იმანუელ კანტი – მარადიული მშვიდობისკენ
20. გიორგი გურჯიევი – დანახული რეალური სამყაროდან

21. სვამი ვივეკანანდა – ძველი ინდური ფილოსოფია
22. სვამი ვივეკანანდა – შთაგონებული საუბრები
23. ერის ფრომი – ადამიანის სული
24. ხოსე ორტეგა-ი-გასეტი – ეტიუდები სიყვარულზე
25. გუსტავ ლე ბონი – მასების ფსიქოლოგია
26. გუსტავ ლე ბონი – ერების ფსიქოლოგია
27. მერაბ მამარდაშვილი – ცნობიერება და ცივილიზაცია
28. ჯიდუ კრიშნამურტი – თავისუფლება ცნობილისგან
29. ჯიდუ კრიშნამურტი – სწრაფი ცვლილებების აუცილებლობა
30. ოშო – რა არის მედიტაცია?
31. ოშო – სექსიდან სუპერცნობიერებამდე